

Za Adrijo . . .

Povest iz uskoško-benečanskih bojev. Spisala Lea Fatur.

(Konec.)

XXXII.

Po golih obronkih Velebita se gubi spev kamenega kosa. Solnce zatone, ptica zleti raz sivo pečino, Velebit se zavije v mrak. Nad njim zatrepeče zvezda. In ko zasije svetla, se oglasi po pečinah in dragah, doni iz skritih Velebitovih jam . . . Potnik na strmi stezi, mornar na krovu dvigneta glavo: Vila z Velebita kliče . . . Kaj se bo zgodilo?

Tiho, pošastno drči šest enojambornic pod Velebitom. Proti Hvaru. Uskokova roka tišči nož, objemlje puško, oko strmi v temino. Včasih so pele vile, je rekla Zora. Zdaj molče, in junaki umirajo. Kje si vila naših gora, naše slave? . . . „Ha! Čuj, Vinko! To kliče, to poje . . . Zagonetni glas se ovija naših jader . . . Vila z Velebita! Srečen nam bo pot!“ — „Srečen,“ stisne Hreljanovič Jurišev roko. „Niko, brat mojega srca — nocoj še ti zakurim grmado . . . Svetila bo do Dunaja, do Benetk.“ — „Zora, duša moja duše! Nocoj te maščujem . . . Sprejmi nas, bodri nas, Velebitova vila! Tiho pri-

plavamo v mandrinsko luko, se skrijemo na obali. Venier ima goste. Dolgo bodo čuli, se hvalili Benečani. Proti jutru jih obvlada sen. Naj jih vodi v peklo! Ko se zdani — prisveti Venieru poslednji dan. Od obeh strani udarimo na galejo . . . — — —

Goste ima Venier. Ž njimi in s častniki večerja na krovu. Dva brata Graviso, njun bratranec, Pavla Strassoldova, žena Lukrecija Graviso, in njena teta. Koprski plemiči so Gravisovi, bogati plemiči. Na galeji je nakrcano njihovo blago, mlada Pavla se sveti v draguljih. „To bi bil plen za Uskoke!“ se šali Venier. „A ne bojte se, donna Pavla! Zdaj so stisnili psi rep med noge. Dali so jim popra naši Arbanasi! Zdaj žalujejo razbojniki po svojem poganskem običaju — a da se pokažejo na morju, pobijemo pasje sinove. Jurišev glavo prinesem nataknjeno na kol v Benetke, naši mularji v zasmeh.“

Izrekel je Venier in prebledel. Na morju je šumelo kot udar vesel, po zraku je odmeval čuden klic, na otoku se je zasmajalo pošastno. „Sova,“ je menil mlad častnik. Pogledali so se vsi in postali čudno